

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117204040
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2117204040.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobcu N. K., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom D. XX, R., proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná 1/ Národná rada Slovenskej republiky, Námestie A. Dubčeka 1, Bratislava a 2/ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 4, 6, 8 Bratislava, o výpočet starobného dôchodku a iné, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 22C/19/2017 - 146 z 15. januára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu sa ruší a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „prvoinštančný súd“ eventuálne „súd prvej inštancie“), odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením (II. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil Slovenskej republike, za ktorú koná Národná rada Slovenskej republiky (ďalej aj „NR SR“) a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj „MPSVaR SR“), že porušuje základné práva a slobody zaručené Ústavou SR, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré Slovenská republika ratifikovala zákonom a taktiež antidiskriminačný zákon č. 365/2004 Z. z. o porušovaní zásad rovnakého zaobchádzania a to pri výpočte starobného dôchodku pre žalobcu za obdobie od 01.01.2004 až ku dňu 01.01.2018, taktiež pri výplate vianočných príspevkov. Tiež sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému, aby zabezpečil zaplatenie žalobcovi nevyplatenie starobného dôchodku v rozdiely 93,- eur za každý uplynutý mesiac od 01.01.2004 do 01.01.2018 s príslušným 10 %-ným ročným úrokom z omeškania a uloženia povinnosti žalovanému zabezpečiť zaplatenie žalobcovi vianočných príspevkov za príslušné roky ich výplaty vrátane 10 %-ného úroku z omeškania za každý kalendárny rok.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa článkov 2 ods. 1, 12 ods. 2, 46 ods. 3 Ústavy SR, § 2 ods. 1, § 2a ods. 2, 3, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, ods. 2 písm. a) (nesprávne uviedol prvoinštančný súd § 2 písm. a - poznámka odvolacieho súdu), § 8 ods. 4, § 9 ods. 1, 2, 4, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), § 37 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, § 9 ods. 1, § 27 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 259 ods. 1, § 295, § 249 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 3, 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, § 1, § 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 10 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a dospel k záveru o nepôvodnosti žaloby, pretože žalobcom namietaná diskriminácia, keď o jeho dôchodku sa rozhodovalo podľa zákona

č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a nie podľa zákona č. 461/2003 Zb. o sociálnom poistení s tým, že prijatím predmetného zákona mu bola spôsobená škoda, uvedený zákonný predpis nadobudol účinnosť 01.01.2004, ktorý dátum je významný pre začiatok vzniku škody je nedôvodná, pretože zákon o sociálnom poistení nespĺňa definíciu rozhodnutia, ani úradného postupu, keď zákon je všeobecne záväzný právny predpis (normatívny právny akt) čo potvrdzuje aj znenie neskoršieho zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (neprávne okresný súd uviedol znenie zákona č. 513/2003 Z. z. - poznámka odvolacieho súdu), ktorý za nesprávny úradný postup nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady SR pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a) a d) Ústavy SR. Ani za predpokladu, že by predmetný zákon danú definíciu spĺňal, by nebolo možné nároku žalobcu vyhovieť ak predmetný zákon nebol zrušený príslušným orgánom ako nezákonný, pričom Ústavný súd SR namietaný zákon alebo jeho ustanovenia nevyhlásil za neústavný. Pokiaľ ide o namietanú diskrimináciu poukázal na definíciu nepriamej diskriminácie, ktorou nie je, ak predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takéhoto záujmu. Diskrimináciou nie je ani rozdielne zaobchádzanie z dôvodu veku spočívajúce v ustanovení rôznych vekových hraníc na vznik nároku na starobný či invalidný dôchodok v danom systéme, ako aj v ustanovení rôznych vekových hraníc v systéme pre zamestnancov alebo skupiny zamestnancov a používanie rôznych spôsobov výpočtu týchto dôchodkov, ktoré sú založené na kritériu veku. Zároveň poukázal na žalovaným uvedený nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 12/2004 z 10. júna 2005 ako aj odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa k predmetnému nálezu.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že plne úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, pričom neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovaným nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal (§ 257 CSP).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a zotrval na žalobnom petite v zmysle podanej žaloby, pričom žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a sám vo veci rozhodol.

6. Podstatou odvolacích námietok žalobcu bolo nesplnenie procesných podmienok, nesprávny procesný postup znemožňujúci strane uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že počas produktívneho veku odpracoval a tiež platil na dôchodok celkovo 16 275 dní, čo je 44 rokov a 215 dní, pričom prevažnú časť svojej práce počas pracovného pomeru okrem štyroch počiatočných rokov po nástupe do práce vykonával na ekonomickom úseku vedúce funkcie. Zotrval na všetkých predchádzajúcich podaniach a vyjadreniach predložených prvoinštančnému súdu. Podľa žalobcu v normálnom právnom štáte by nemalo dochádzať prostredníctvom návrhov zákonov a schvaľovania nespravodlivých zákonov k diskriminácii príslušnej časti obyvateľstva a k porušovaniu zásady rovnakého zaobchádzania. Postupom príslušných orgánov konajúcich v mene SR navrhovaním a prijímaním nových zákonov týkajúcich sa priznávania starobných dôchodkov ako aj vianočných príspevkov dochádza k diskriminácii a k porušovaniu zásady rovnakého zaobchádzania pri priznaní mu patriaceho starobného dôchodku a tiež vianočného príspevku. Uvedeným postupom príslušných orgánov je mu úmyselne spôsobovaná veľká škoda a súd by mal rozhodovať spravodlivo, nemal by sa iba striktnie pridržiavať niektorých nespravodlivých zákonných ustanovení, pričom v dostatočnej miere preukázal diskrimináciu jeho osoby a porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania. Poukázal na záverečné ustanovenie zákona č. 461/2003 Z. z., konkrétne § 294a. Od 01.01.2018 má novovypočítaný starobný dôchodok, čo jednoznačne dokazuje porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania a diskrimináciu v predchádzajúcom období a v súlade s Ústavou SR, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a aj antidiskriminačným zákonom by malo byť v znení zákona č. 184/2017 Z.z. uvedené, že starobné dôchodky budú upravené a vyplácané so spätnou splatnosťou od doby ukončenia pôvodného zákona č. 100/1988 Zb.

7. Žalovaný, za ktorý koná Národná rada SR, navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť a zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach.

8. Žalovaný, za ktorý koná MPSVaR SR navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že žaloba ako aj odvolanie žalobcu je neurčité, nejasné, nie je z nich zrejmé, na základe akého právneho predpisu žalobca uplatňuje svoje práva, z akého titulu a rovnako nie je možné jednoznačne určiť odvolací dôvod. Opätovne poukázal na petii žaloby, ktorý je nevykonateľný, pričom MPSVaR SR nerozhoduje o priznaní starobného dôchodku, nerobí jeho výpočet, keďže to patrí výlučne do kompetencie Sociálnej poisťovne ako samostatnej právnickej osoby s právnou subjektivitou. Poukázal na jej doteraz platné všetky rozhodnutia týkajúce sa starobného dôchodku žalobcu, ktoré neboli zrušené pre nezákonnosť príslušným súdom, pričom posudzovanie starobného dôchodku pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z. upravujú prechodné ustanovenia s tým, že sa považujú za dôchodkové dávky a vyplácajú sa v sume v akej patrí pred účinnosťou predmetného zákona. Starobný dôchodok žalobcu ako aj ostatných fyzických osôb vzniknutý pred 01.01.2004 sa posudzoval a vyplácal rovnako ako u ostatných fyzických osôb, teda zo strany štátnych orgánov nedošlo k žiadnemu diskriminačnému konaniu voči žalobcovi, ani k odlišnému prístupu Sociálnej poisťovne. Zároveň poukázal na § 4 antidiskriminačného zákona, podľa ktorého v systéme sociálneho zabezpečenia diskrimináciou nie je používanie rôznych spôsobov výpočtu starobného dôchodku, to neplatí, ak by súčasne došlo k diskriminácii z dôvodu pohlavia. Za predpokladu vyhovenia žalobe žalobcu by došlo zo strany Sociálnej poisťovne, či z jeho strany k nezákonnému konaniu. Zároveň poukázal na článok 2 ods. 2 Ústavy SR, a tiež na rozhodnutia Ústavného súdu SR v súvislosti s ústavnosťou niektorých ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. a to sp. zn. PL. ÚS 12/2014, PL. ÚS 11/08. Podľa neho žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie podmienok pre vznik nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. a to nesprávny úradný postup, resp. nezákonné rozhodnutie, vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

9. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniam žalovaných 1/ a 2/ poukázal na veľmi stručné nespravodlivé a protizákonné vyjadrenie žalovaného 1/. Ďalej poukázal na článok 7 ods. 2, 12 ods. 1 Ústavy SR, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a aj na antidiskriminačný zákon. Politické strany si postupne začali uvedomovať v minulosti prijatie nespravodlivých zákonov v rozpore s prebratými právami a záväzkami Európskej únie a tiež Dohovorom, a preto až na konci volebného obdobia schválili zákon č. 184/2017 Z. z. bez potrebného ustanovenia, že starobné dôchodky budú upravené a vyplácané so spätnou platnosťou od doby ukončenia platnosti pôvodného zákona č. 100/1988 Zb. Postoj žalovaného 1/ sa prieči nielen dobrým mravom, ale aj zákonným ustanoveniam a to najmä Ústave SR, Dohovoru a tiež antidiskriminačnému zákonu. Rovnako vyjadrenie žalovaného 2/ považoval za účelové a protiprávne, so snahou zbaviť sa zodpovednosti za nesprávne a protiprávne vypracovanie návrhu príslušných zákonných ustanovení a priečiace sa dobrým mravom. Opätovne poukázal na § 294a v zákone č. 461/2003 Z. z. Protiprávnosť a porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania ako aj ďalších právnych aktov bolo napravené prijatím zákona č. 184/2017 Z. z. bez odstránenia základnej časti uvedenej nespravodlivosti a bez doplnenia ustanovenia, že dôchodky budú vyplácané so spätnou platnosťou od doby ukončenia predchádzajúceho právneho prepisu.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu nie je správne, pretože vec nesprávne právne posúdil, keď nevzhladol vadu žaloby, týkajúcu sa žalobného návrhu.

12. Právnym posúdením veci je totiž činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou

spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

13. Podľa § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

14. Podľa § 129 ods. 1, 2, 3 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť. Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

15. Predpokladom odmietnutia podania podľa § 129 ods. 3 CSP je, že a/ bezvýsledne uplynie lehota (prípadne ďalšie lehoty) na odstránenie nedostatkov vytknutých v uznesení, b/ strana je o tomto následku poučená a c/ ide o podstatné nedostatky, t.j. také nedostatky, ktoré sú prekážkou ďalšieho postupu súdu.

16. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

17. Odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že civilné sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína výlučne na základe žaloby, ktorá musí obsahovať všeobecné náležitosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 a § 132 ods. 1 CSP. Iba formálne spôsobilá žaloba je základným predpokladom vecného prejednávania veci. Žaloba predstavuje v civilnom procese podanie, ktorým žalobca žiada o poskytnutie ochrany jeho právam. Zároveň týmto podaním vymedzuje žalobca rámec, v ktorom bude konanie prebiehať. Pre začatie konania, ako aj jeho riadne pokračovanie sa vyžaduje podanie úplnej žaloby s jej náležitosťami v súlade s § 127 ods. 1 a § 132 CSP. Ustanovenia § 127 a § 132 CSP vymedzujú všeobecné náležitosti podania a osobitné náležitosti pre žalobu, citované v tomto uznesení. Žaloba, ako každé podanie sa posudzuje podľa obsahu.

18. Odvolací súd s poukazom na osobitné náležitosti žaloby považuje za dôležité upriamiť pozornosť obzvlášť na žalobný návrh. Žalobný návrh je obligatórnou náležitosťou žaloby. Podľa dôvodovej správy sa pod týmto pojmom rozumie, tzv. petit. Žalobný petit musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, pretože nemôže stranám sporu priznať iné práva, resp. uložiť iné povinnosti, než tie, ktoré vyplývajú z podania (v danom prípade žaloby). Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t. j. vymedzuje nepresne, neurčite alebo nezrozumiteľné práva a im zodpovedajúce povinnosti (alebo dokonca chýba), jeho prípadné prevzatie do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie nebolo vykonateľné. Požiadavka na to, aby žalobný petit bol presný, určitý a zrozumiteľný, nie je len formálnou požiadavkou na splnenie určitých procesných podmienok, ale aj celkom nevyhnutným predpokladom pre výsledok konania, teda preto, aby po prevzatí žalobného návrhu (petitu) do výroku rozhodnutia mohol byť nariadený a prevedený výkon rozhodnutia, aby teda vôbec mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané. Táto požiadavka vyplýva z pravidla, že v sporovom konaní je súd žalobným petitom viazaný (§ 216 CSP). V prípade nesprávneho, resp. chýbajúceho petitu sa jedná o taký nedostatok konania, pre ktorý nie je možné v konaní pokračovať a má za následok odmietnutie žaloby. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné, a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané (I. ÚS 233/97). Nedostatok zákonom stanovených náležitostí žaloby bráni jeho vecnému prejednávaniu a pokračovaniu v konaní (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 221/2007, 3 Cdo 126/2011).

19. Preskúmaním obsahu jednotlivých podaní žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že podanie žalobcu nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom. Podanie žalobcu neobsahovalo určitý žalobný petit. V danom

prípade nie je možné identifikovať žalobný návrh (petit) ani z obsahu ďalších podaní žalobcu, keďže naďalej chýba určitý žalobný petit, ktorý je najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby. Predmetné podanie či podania žalobcu s jeho doplnením sú síce rozsiahle, popisuje viacero skutočností, však nejasné a nezrozumiteľné, pokiaľ ide o identifikáciu práv, ktorých sa žalobca domáha.

20. Vychádzajúc z ústavných princípov nestrannosti súdu a rovnosti postavenia strán sporu pred súdom je neprípustná dedukcia súdu, ktorý by bezprostredne vlastnou činnosťou nahrádzal plnenie povinnosti žalujúcej strany, teda žalobcu. Výklad nejednoznačne prejavenej vôle žalobcu súdom tak, aby spĺňala náležitosti žaloby, by presiahol akceptovateľnú mieru a v podstate by sa rovnal suplovaniu povinnosti strany sporu, čo je v rozpore s pozíciou a úlohami súdu, ktorému neprináleží nahrádzať, ani modifikovať dispozitívne úkony jednotlivých strán sporu.

21. Ak v podaní vo veci samej (žalobe) chýbajú obligatórne náležitosti, súd je povinný postarať sa o ich odstránenie, a to postupom podľa § 129 ods. 1, 2 CSP, t. j. uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby ho doplnil alebo opravil v lehote ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba opraviť alebo doplniť a poučí ho o možnosti podanie odmietnuť.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobný petit, vykazoval také vady, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 129 CSP, keďže žaloba a petit neboli jasné a určité.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď pre zrejmé nedostatky žaloby nevyzval žalobcu na odstránenie väd jeho podania s poučením, že ak nevykoná požadované opravy a doplnenia, podanie odmietne. Nesprávne právne posúdil vec, keď podanie žalobcu považoval za riadne, s dostatočne určitým obsahom a tomu zodpovedajúcim znením petitu, teda nezistil vadu žaloby.

24. Pokiaľ ide o nedostatok spočívajúci v neoznačení a nepredložení dôkazov aj napriek tomu, že toto označenie a predloženie dôkazov na preukázanie skutkových tvrdení sporovej strany je základnou procesnou povinnosťou sporovej strany, má za následok neunesenie dôkazného bremena a následne prehru sporu.

25. Odvolací súd v súvislosti s označením žalovaného a orgánmi konajúcimi zaň tiež poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 289/2016-16 z 11.05.2016, podľa ktorého pasívne vecne legitimovaným subjektom, voči ktorému nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v týchto prípadoch smeruje, je Slovenská republika (štát), a nie jeho orgán (R 20/1981, stanovisko sp. zn. Cpjf 145/78). Štát nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý škodu či nemajetkovú ujmu zapríčini; štát zodpovedá za tieto orgány, ony samy nie sú subjektmi zodpovednostného vzťahu. Pokiaľ žalobca označí za žalovaného štátny orgán (a nie štát), žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, žaloba musí byť zamietnutá (bez predchádzajúcej realizácie poučovacej povinnosti súdom, pretože by išlo o poučenie o otázke hmotného práva), označenie takto identifikovaného žalovaného nemožno iba opraviť.

26. V súvislosti s vyššie uvedeným sa žalobca v žalobe domáhal uloženia povinností žalovanému, za ktorého podľa označenia žalobcu konajú dva orgány s rozdielnymi právomocami, pričom uvedené žalobca v žalobnom petite nerozlíšil. Aj na uvedenú skutočnosť mal okresný súd pri posudzovaní náležitostí predmetnej žaloby a najmä jej petitu prihliadnuť.

27. Z vyššie uvedených dôvodov považoval odvolací súd rozhodnutie okresného súdu za vecne nesprávne.

28. Z uvedených dôvodov preto neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť ako odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie náležite sa vysporiadať s náležitosťami predmetnej žaloby, nakoľko žalobný petit má vady. Teda bude povinnosťou okresného súdu vyzvať žalobcu na špecifikáciu žalobného návrhu (petitu) a to akú konkrétnu sumu požaduje, od ktorého orgánu konajúceho za SR, keďže v danom prípade nejde o solidárne postavenie žalobcom

označených konajúcich orgánov, ktoré majú rozdielne právomoci a tomu má zodpovedať úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie, v lehote ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba opraviť alebo doplniť a poučí ho o možnosti podanie odmietnuť.

30. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.